

Bir Dil Hapishanesi Sosyal Medya

– busenurcb · 24 Mayıs 2014

Sosyal medya, teknolojinin gelişmesiyle beraber insanların ilk çağlardan beri hissettiği paylaşma ihtiyacı sonucu oluşmuş dijital bir platformdur.

Kişilerin topluluklara kolayca hitap etmesi, arkadaş edinebilmesi, arkadaş gruplarına katılmasını sağlar ve bu şekilde bireylerde özgüven oluşturur.

Sosyal medya sağladığı bu ayrıcalıklarla ülkemizde geniş bir kullanıcı kitlesine sahiptir. Fakat ne yazık ki bu medya üzerinden paylaşılan içerikler, kullanılan dil özümüz olan Türkçe 'ye zarar vermekte, onu anlam olarak kısıtlamakta ve yabancı kelimeler etkisi altında bırakmaktadır.

Bence biz gençlerin dil bilgisine yeterli önemi göstermemesi, yabancı kökenli kelimelerin Türkçe' de bir karşılık bulamaması bunların asıl nedenidir. Bir başka neden sosyal medyalarda sayfa dilinin aslında İngilizce olması daha sonradan sayfa dili Türkçe 'ye uyarlansa bile yapılan kısaltmaların değişmemesi ve genellikle kelimelerin İngilizcesi 'nin kullanılmaya devam edilmesidir. Buna örnek olarak Türkçesi "beğen" olan "like" kelimesi sanki Türkçeymiş gibi "layklamak" olarak telaffuz edilmesini, "takibi bırakmak" demek olan "unfollow" kelimesi "unf" olarak kısaltılıp sıkça kullanılmasını verebilirim. Bunlar sanki Türkçe kelimelermiş gibi dilimize yerleşmekte ve Türkçemiz sosyal medya üzerinde yabancı kelimeler duvarı tarafından çevrilip onun için bir hapishane oluşturmaktadır.

Tabi dilimizin kirlenmesinde ve eski özgünlüğünü kaybetmesinde sadece yabancı kelimeler etkili değildir. Değişen mizaç anlayışı, özellikle gençlerin samimiyet anlamı katmak için sıkça kullandıkları hakaret içerikli sözler ve küfürler de iyice dilimize yerleşmektedir. Bu tarz ahlaki ve estetik değerlerimize ters düşen kelimeler sosyal medyada "samimi olmak" ve "dikkat çekmek" amacıyla sıkça yer almaktadır. Gözlemediğim kadarıyla başta biz gençler olmak üzere birilerini dalgaya alan, cinsel içerikli, hakaret ve küfür içeren paylaşımlar komik ve eğlenceli bulunmaktadır. Bunun yanında eğlenmek ve eğlendirmek amaçlı sert bir dille birileri eleştirilerek onların adına sosyal medya üzerinden sahte hesaplar açılarak da bireylerin temel hakları ihlal edilmektedir.

En basitinden ünlü kişilerin adına açılan sahte hesaplar ve onların adına yapılan paylaşımlar bence bunun en güzel örneğidir.

Temel hak ihlalleri sadece bununla da sınırlı değil, bizim ya da başka toplulukların kutsal saydığı değerlere saygı duyulmamakta düşünce ve inançları nedeniyle bireyler dışlanmaktadır. Ne yazık ki sosyal medya kullanıcıları kendi fikirlerine ve değerlerine saygı duyulmasını isterken aynı saygıyı başka kullanıcılara göstermemektedir.

Mesela yaşça küçük bireylerin paylaşımları büyükler tarafından alaya alınmakta ve o bireyin düşüncelerine tepki gösterilmektedir. Bu davranış daha büyük yaş grupları arasında gayet normal ve komik karşılanırsa küçük olanlarda aşağılanma duygusu oluşturabilir ve onlar saygı duyma, farklı düşüncelere açık olma gibi kişilik oluşumunda önemli bir yere sahip olan bu özellikleri kaybederler.

Detaya inmeden, aynı yaş grubundaki kişiler de kendi aralarında kolay kolay fikir ayrımına düşebilmektedir. Bunun en güzel örneği özellikle genç yaştaki bireyler arasında sıkça görülen siyasi

tartışmalardır. Sosyal medya başta gençler olmak üzere siyasi tartışmalar için bir araç olarak kullanılmak da ve bireyler bu konuda kendi görüşlerini kabul ettirmek için diğer kullanıcıların haklarını görüşlerini yok saymaktadır.

Aslında sosyal medyanın bireyler ve dilimiz üzerindeki bu olumsuz etkisinin önüne geçmek o kadar zor değil. En başta yapılması gereken bireyleri sosyal medyada temiz Türkçe kullanmaya yöneltecek gençlerden oluşan bir grup kurulması olabilir. Bu grup sosyal medya üzerinde diğer kullanıcıları düzgün Türkçe kullanmaya özendirerek, estetik ve ahlaki değerlere uygun paylaşımlar yaparak özellikle gençleri bu konuda bilinçlendirebilir. Zaten yapılan bu tarz uygulamaların kalıcı ve yararlı olması için gençlere hitap etmesi ve onları sıkımayarak etkileyici niteliklere sahip olması gerekir.

Örneğin bu grup sosyal medyada güncel konularla ilgili paylaşımlara yapar. Bu şekilde ünlü olur ve kullandığı dil, diğer kullanıcılara karşı tavrı ile hemen dikkat çeker. Bu şekilde özellikle gençler bu grubun dilini ve tavrını hemen benimseyecektir bir nevi özendirme yoluyla sosyal medya kullanıcıları bilinçlendirilmiş olacaktır.

Diğer bir çözüm yolu televizyonlarda yapılan gece programları, çok izlenen şovlarda dilimizin özgünlüğünü kaybetmesi sosyal medyada yapılan hak ve özgürlük ihlalleri ile ilgili tartışmalar yapılarak da izleyici kitlesinin bu konuda hassas davranması sağlanabilir. Buna benzer bir sürü çözüm yolu bulunabilir. Fakat bu çözüm yolları bireyler tarafından benimsenmediği zaman bir anlam ifade etmez. Öncelikle küçük yaşlardan itibaren bireylere saygılı olma, kültürel değerlerine sahip çıkma, milli benliğini koruma gibi önemli öğelerin öğretilmesi ve benimsetilmesi gerekmektedir. Bu kavramlar kişiler tarafından benimsendiği zaman sosyal medya üzerinde yapılan hak ihlalleri en aza indirgenir, küçük yaşta eğitilen bireyler dili, ulusal ve kültürel değerleri konusunda daha duyarlı olurlar.

Şu andan itibaren harekete geçmek hızla gelişen sosyal medya ve ağlar konusunda başta gençler olmak üzere bilinçlendirmek eminim ilerde yaşanacak olan dil karmaşası, bireyler arası olumsuz iletişimin önüne geçilebilir. Eğer şuan bu problem önemsenmezse dilimizin sosyal medyada yabancı kelimeler duvarı tarafından önü kapatılacak ve belki de ilerde sosyal medyada kullanılan dil ile şuan kullandığımız dil arasında büyük farklılıklar oluşacaktır. Bununla sınırlı kalmayıp gelecekte kendi değerlerinden bir haber, diğer bireylerin hak ve özgürlüklerini yok sayan gençlerin yetişmesi de mümkündür.

Sadece, benim saydığım gibi çözüm yolları üretilip hemen uygulanması ilerde yaşanacak bu olumsuzların önüne geçmek için yeterli olacaktır. Yapılması gereken bu konuda duyarlı ve hassas olmak, kullanıcılarına pek çok fayda sağlayan sosyal medyanın zararlarından etkilenmemek için çözümler üretilip uygulanmasında gecikilmemesidir. Bu konuda elimizi ne kadar çabuk tutarsak eminim faydası da o kadar çabuk görülecektir.